

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 04, april 2016

■ Economie

U zag uw loon fors stijgen in 2015...

Wanneer banken hun zakken willen vullen op kap van consument

■ Ondernemingen

Resultaten mobiliteitsdiagnostiek 2014

Nieuwe Europese verordening over 'persoonlijke beschermingsmiddelen'

■ Sociaal beleid

Geen enkele reden om zondagsarbeid te promoten

■ Sociale ombuds

Vrijstelling van beschikbaarheid voor wie recht op SWT vastklikte voor 1 januari 2015

■ Echo regio Brussel

Regionalisering Betaald Educatief Verlof (BEV)

■ Echo regio Vlaanderen

Vlaamse regering zal innovatiedoelstelling niet halen

■ Echo regio Wallonië

Over de grens tussen thuisverzorging en thuisdienstverlening

■ Europa & Internationale relaties

Initiatieven van de Commissie op sociaal vlak: zand in de ogen?

Rechts regeringsbeleid gaat in tegen publieke opinie

Nieuw onderzoek toont aan dat de rechtse regering minder mainstream is dan sommigen ons voortdurend willen voorhouden, in de media en op sommige partijhoofdkwartieren. Een beleid dat sociale bescherming aantast en waarbij de vakbonden als verdedigers van voorbijgestreefde sociale verworvenheden worden afgeschilderd, heeft geen draagvlak bij de bevolking. Niet in het zuiden, niet in het noorden van het land. De regering-Michel weze dus opnieuw gewaarschuwd: voortgaan op de ingeslagen weg kan de gezondheid schaden, zeker op langere termijn.

Twee nieuwe onderzoeken verschaffen inzicht in de houding van de bevolking ten opzichte van de vakbonden. Een onderzoek van prof. M. Swyngedouw ('Houdingen tegenover vakbonden en stakingsrecht in 2014', ISPO - KUL, 2016) en eentje in opdracht van het uitzendbedrijf Randstad ('Inspraak en medebestuur: hoe participeren werknemers in het bedrijfsleven?', Randstad arbeidsmarktstudie, 2016). Swyngedouw bevroeg eind 2014, begin 2015, dus na de laatste politieke verkiezingen van 2014, 1.183 Vlaamse kiezers en 719 Franstalige kiezers. Randstad polste begin 2016 bij 3.000 werknemers.

Uit het rapport van de KUL blijkt duidelijk dat de bevolking veel belang hecht aan sociale bescherming en aan een sterke welvaartsstaat. Zowel in het noorden als in het zuiden van het land houdt de bevolking vast aan een overheid die de markt reguleert en een overheid die een belangrijke vinger in de pap houdt binnen nutssectoren. De vakbonden hebben voor de bevolking een belangrijke rol als verdedigers van sociale bescherming. Men oordeelt dat werklozen er slechter aan toe zouden zijn zonder vakbonden. Bovendien vindt de bevolking dat het stakingsrecht belangrijk is én dat het niet kan dat het gerecht hierin tussenkomt.

De onderzoekers maakten ook een profiel op van de kiezers naargelang hun houding ten opzichte van vakbonden. Wat blijkt? De meerderheid van de bevolking is pro vakbond: bijna 70 procent in Vlaanderen en bijna 80 procent in Franstalig België (al zitten daar heel wat mensen in die positief-kritisch staan tegenover vakbonden). Slechts een kleine minderheid is uitgesproken anti-syndicaal.

Uit het onderzoek van Randstad naar de houding van werknemers tegenover inspraak en participatie blijkt dat werknemers veel belang hechten aan overleg. Ze verkiezen de klassieke overlegorganen (ondernemingsraad, comité voor preventie en bescherming, syndicale delegatie) veruit boven nieuwe participatievormen als autonome groepen of vormen van werkoverleg zoals kwaliteitskringen. Een heel grote meerderheid van de werknemers wil ook een ondernemingsraad in bedrijven met minder dan 50 werknemers. Opvallend: het vertrouwen in vakbonden is groot én stijgt. Vakbonden hebben voeling met de werknemers in het bedrijf en genieten bij de werknemers, vakbondsleden en niet-vakbondsleden (!) erg veel vertrouwen.

Positief nieuws dus. Ook in het licht van de sociale verkiezingen, dat feest van economische democratie dat voor de deur staat. Werknemers hechten belang aan participatie en ze rekenen daarvoor op hun collega's en op de vakbonden.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden? [T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Uitnodiging workshop BV-OECO: Voorkomen van financiële problemen bij jongeren

In 2014 stelde het Centrum voor Budgetadvies en Budgetonderzoek (CEBUD) vast dat 12 procent van de 16- tot 18-jarige Vlamingen een hoog risico loopt op financiële problemen. Een jaar later stelt de Belgische Vereniging voor Onderzoek en Expertise voor de Consumenten Organisaties (BV-OECO), waarvan het ABVV lid is, vast dat 13 procent van de 18- tot 27-jarige Belgen die reeds op eigen benen staat, financiële problemen signaleert.

Het BV-OECO organiseert over dit onderwerp een workshop (NL/FR) op donderdag 26 mei 2016.

In deze workshop verkennen we mogelijke strategieën die huishoudens, beleidsmakers en consumentenorganisaties in staat moeten stellen financiële problemen bij jongeren of jongvolwassenen te voorkomen.

Deze workshop vindt plaats in de gebouwen van de FOD Economie (Albert II – Laan 16 – 1000 Brussel) van 9 tot 13u – Zaal S1 – 039. Sprekers zijn Jan Velghe (BV-OECO) en Ilse Cornelis (CEBUD).

Inschrijving via mail: jan.velghe@oeco.be vóór 15 mei 2016. Voor meer info, aarzel niet contact op te nemen met Jan Velghe (0476 98 34 34).

ECONOMIE

U zag uw loon fors stijgen in 2015...

... mocht u CEO van een beursgenoteerd bedrijf geweest zijn, ten minste. Inderdaad, het inkomen van een Belgische CEO steeg in 2015 gemiddeld met 17 procent, tot 2,07 miljoen euro. Los van het debat of zulke top-lonen te verantwoorden zijn, is deze vaststelling vooral wrang. In een tijd waar iedereen een indexsprong heeft moeten slikken én loonmatiging moet ondergaan, is dit moreel niet te verantwoorden. Dat blijktbaar een aantal van de grootverdieners weigeren om belastingen te betalen en alles creatief versluizen richting Panama maakt het niets anders dan wraakroepend.

Ondertussen blijkt uit de recente inflatiecijfers dat het leven van de modale Belg in maart een pak duurder is geworden. In maart stegen de prijzen met 2,24 procent in vergelijking met maart 2015. De hoge inflatie zorgt ervoor dat de periode waarover de indexsprong wordt uitgespreid, verkleint. Maar dit heeft geen invloed op de impact van de indexsprong op het inkomen van werknemers en uitkeringsgerechtigden. Iedereen zal ongeacht de hoogte van de inflatie op het einde van de indexsprong twee procent van

zijn loon of uitkering hebben afgegeven. Het moment waarop de indexsprong tot zijn einde komt, doet er niet toe.

De recente prijsstijging is trouwens uitzonderlijk. De rest van Europa kent geen inflatie. Hoe dit komt? De producten die sinds maart 2015 (het moment waarop onze inflatie hoger begon te liggen dan in de rest van de eurozone) het sterkst in prijs stegen, zijn voor het merendeel producten van dezelfde aard: producten waar de overheid een forse hand heeft in de prijsvorming.

Elektriciteit staat in het lijstje van de sterkste prijsstijgers op één (btw-verhoging en Turteltaks). Hoger onderwijs staat op twee en alcoholhoudende dranken op drie. De hoger dan 'normale' Belgische inflatie wordt veroorzaakt door verhogingen van btw, accijnzen en de prijzen van overheidsdiensten. Normaal gezien stijgt de inflatie omdat producten duurder worden. Deze keer stijgt de inflatie door ondoordacht of ronduit fout regeringsbeleid.

lars.vandekeybus@abvv.be

Wanneer banken hun zakken vullen op kap van consument

De laatste dagen lazen we in de pers dat bepaalde banken de bankdiensten, en meer bepaald geldafhalingen aan bankautomaten, betalend zouden willen maken om hun 'rentabiliteit' op peil te houden.

Eigenlijk is dat niet nieuw maar het idee werd in 1998 afgeschoten, onder meer dankzij het ABVV. Vandaag steekt het opnieuw de kop op, en dat terwijl de ene na de andere bank aankondigt dat ze de intrest op spaarrekeningen tot het wettelijke minimum van 0,11 procent zullen verlagen.

Is het nodig eraan te herinneren dat de Belgische Staat om en bij de 15 miljard euro heeft moeten ophoesten om de financiële sector in ons land te redden na de crisis van 2008 (cijfers van het Rekenhof)?

Wat de rentabiliteit van de banken betreft, stellen we vast dat zij de jongste maanden aanzienlijke dividenden uitkeren maar tegelijkertijd de werkgelegenheid in de sector afbouwen.

Het ABVV is meer dan ooit gekant tegen het betalend maken van geldafhalingen.

Het ABVV blijft pleiten voor de herinvoering van een prijzencontrole op de bankdiensten en voor de invoering, via wettelijke weg, van een echte, ambitieuze, universele minimum bankdienst: verbod op het aanrekenen van kosten voor het openen en sluiten van een rekening en een minumpakket aan kosteloze verrichtingen, met onder andere gratis geldafhalingen aan bankautomaten en 120 andere kosteloze verrichtingen per jaar.

Voor het ABVV kan er geen sprake van zijn dat de werknemers moeten betalen om aan hun loon te kunnen!

Als geldafhalingen toch betalend zouden worden, zal het ABVV zijn leden er onmiddellijk op wijzen dat ze, als ze het willen, hun loon in speciën kunnen laten uitbetalen zoals de wet dit nog toelaat.

We hebben Kris Peeters, minister van Consumentenzaken, hierover aangesproken. We wachten op zijn antwoord en verwachten stevige engagementen van zijn kant!

sebastien.storme@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Resultaten mobiliteitsdiagnostiek 2014

De resultaten van de vierde driejaarlijkse federale mobiliteitsdiagnostiek zijn eindelijk bekend. Het woon-werkverkeer van niet minder dan 1.530.271 werknemers uit 10.734 ondernemingen of instellingen uit de privé- en de openbare sector wordt erin ontleed.

De resultaten zijn vooreerst beschikbaar in de vorm van een rapport. Je vindt er een schat aan informatie vergeleken in de tijd, globaal voor het hele land, uitgesplitst per regio, en nu ook – een nieuwigheid – per activiteitssector. Enkele voorbeelden:

- Het autogebruik gaat achteruit en verliest langzaam aan belang ten voordele van fiets en openbaar vervoer, vooral in de steden: in Brussel daalde het autogebruik van 41,1 procent in 2005 tot 37,4 procent in 2014;
- Niet minder dan 17 procent van de werknemers heeft onregelmatige uren, wat het gebruik van het openbaar vervoer niet vergemakkelijkt.
- De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is de belangrijkste factor bij de keuze van de manier waarop we gaan werken:

in de 3.000 moeilijkst bereikbare ondernemingen wordt het openbaar vervoer door slechts twee procent van de werknemers gebruikt. In de 471 best gelegen ondernemingen maken zeven werknemers op tien er gebruik van.

Het rapport kan gratis geraadpleegd worden op: http://mobilit.belgium.be/sites/default/files/final_report_nl_5.0.pdf

Bovendien werden alle gegevens uit de vier enquêtes nu ook opgenomen in een databank bij de FOD Mobiliteit. Die databank is toegankelijk voor de vakbonden. In de praktijk kunnen alle afgevaardigden, secretarissen, verantwoordelijken van centrales de informatie die ze zoeken 'op maat' verkrijgen (info per bedrijf, industriezone, gemeente, paritair comité,...) en dit volledig gratis. Het volstaat duidelijk aan te geven wat je zoekt in een mail aan enquetewww@mobilit.fgov.be

jean-luc.struyf@abvv.be

Nieuwe Europese verordening over 'persoonlijke beschermingsmiddelen'

De verordening over de 'persoonlijke beschermingsmiddelen' (PBM) is op 31 maart 2016 gepubliceerd. Het is een herziening van een van de eerste richtlijnen (89/686) voor het op de markt brengen van PBM (veiligheidsschoenen, maskers, brillen, beschermingskledij...) in de EU.

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen.

- De richtlijn wordt een verordening die onmiddellijk van toepassing is zonder dat ze in het nationaal recht omgezet moet worden.
- Naast de fabrikanten wordt nu ook de verantwoordelijkheid van de invoerders en de verdelers beter omschreven. Ze hebben verschillende verplichtingen die beter aangepast zijn aan hun rol m.b.t. de toegang van de producten tot de interne Europese markt.
- Elke categorie van PBM wordt beter omschreven: elke categorie is gebaseerd op het risico waartegen de PBM moeten beschermen en niet op het type (ademhalingsbeschermingsmiddelen, uitrusting voor werken in warme omgeving...).
- De belangrijkste gezondheids- en veiligheidsvereisten zijn over het algemeen onveranderd gebleven, men verwacht slechts enkele kleine verduidelijkingen.
- De 'verklaringen van EG-onderzoek van het type AET-EG' die afgeleverd worden door

de 'aangemelde instanties' (die instaan voor de controle van de validatie/verificatieprocedures van de producten) worden nu van het type 'AET-EU', waarvan de (verlengbare) geldigheidsduur tot vijf jaar beperkt wordt. Net zoals voor de machinerichtlijn waarbij specifieke procedures ingevoerd werden door de coördinatie van de Europese aangemelde instanties om hernieuwingen te vergemakkelijken. Dat betekent dus dat in het kader van een AET-hernieuwing niet alle testen meer overgedaan zullen moeten worden voor een gegeven product, maar dat nagegaan zal worden of de evolutie van het product de veiligheid van de gebruikers niet in gevaar brengt.

- Er is een striktere scheiding tussen gebruik voor privaat en professioneel gebruik.

Deze verordening zal de manier waarop een veilig PBM vervaardigd wordt niet fundamenteel veranderen, maar ze brengt wel een aantal verduidelijkingen mee en heft een aantal dubbelzinnigheden op, hetgeen moet bijdragen tot de kwaliteit van de PBM.

De inwerkingtreding van de verordening werd met 2 jaar uitgesteld (normaal 20 dagen na publicatie).

bruno.melckmans@abvv.be

Sociale verkiezingen 2016

Bezoek onze website www.abvv2016.be!

Je vindt er onze mobiele applicatie sociale verkiezingen en andere tools, evenals een schat aan informatie en brochures voor de kandidaten en de nieuw verkozenen. Je vindt er ook campagnemateriaal, thematische video's en affiches.

Sensibilisering en preventie van musculoskeletale aandoeningen: de Flexaminator is er!

Op de website van de FOD Werk, Arbeid en Sociaal Overleg vind je de Flexaminator: een spel dat ontwikkeld werd om vanaf het secundair onderwijs te wijzen op het belang van een goede houding en op de preventie van musculoskeletale aandoeningen.

Door het spel te spelen leren jongeren hoe die risico's ontstaan en hoe je ze kunt voorkomen: door een goede organisatie van zijn werk, door goed materiaal en de juiste technieken te gebruiken, door een juiste houding, enzovoort.

Zeker gebruiken in het CPBW!
www.werk.belgie.be

Regering wil studenten nog meer inzetten op arbeidsmarkt

Wanneer studentenarbeid wordt gecumuleerd met gelegenhedswerk is de regel dat de eerste 50 dagen aangegeven arbeid van studenten effectief studentenarbeid dienen te zijn. De minister van Sociale Zaken wil die regel nu schrappen.

Die regel vormt nochtans een beschermingsmaatregel voor studenten. Het hele concept van studentenarbeid, dus werken met een arbeidsovereenkomst voor studenten, draait net om studenten die kennis maken met de arbeidsmarkt en nog niet vertrouwd zijn met die arbeidsmarkt, extra bescherming en controlemogelijkheden te bieden. Die eerste 50 dagen dienen daarom geregistreerd te worden in het kader van het contingent 'Student@work-50days'. Dit is een applicatie die studenten toelaat om op eenvoudige wijze te controleren hoeveel dagen officieel geregistreerd werden.

Het is dan ook logisch dat eerst het pakket van 50 dagen waarin gewerkt wordt met een arbeidsovereenkomst voor studenten uitgeput dient te zijn, vooraleer kan overgegaan worden tot het werken als bijv. seizoenarbeider in de land- en tuinbouw en/of als extra medewerker in de horeca.

Bovendien werkte in 2014 twee derde van de jobstudenten 25 dagen of minder. Nog geen 5 procent van alle jobstudenten werkte 50 dagen of meer!

Er is dus ook vanuit de studenten zelf geen enkele behoefte om het cumuleren van studentenarbeid en gelegenhedswerk te promoten.

■ SOCIAAL BELEID

Geen enkele reden om zondagsarbeid te promoten

In maart 2015 werd de Nationale Arbeidsraad (NAR) om advies gevraagd over een wetsvoorstel (ingediend door parlementsleden van Open Vld) tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Bedoeling van het wetsvoorstel is om arbeid op zondag verder te faciliteren door de in de arbeidswet opgenomen uitzonderingen op de verplichte zondagsrust te beoordelen per werknemer en niet langer per werkgever. Op die manier wil het aan de arbeidswet ten onrechte een economische invulling geven.

De arbeidswet, net zoals het hele arbeidsrecht, heeft als doelstelling om de werknemers te beschermen. De wet is dan ook zo opgebouwd dat eerst het principiële verbod om werknemers op zondag tewerk te stellen geponeerd wordt, waarna enkele uitzonderingen op dit verbod opgesomd worden. De bepalingen inzake zondagsarbeid uit de Arbeidswet zijn een duidelijke verplichting in hoofde van de werkgever. Zondagsrust dient door de werkgever gerespecteerd te worden, in de gezagsverhouding tussen werknemer en werkgever.

Dit werd ook bevestigd door het Hof van Cassatie in het arrest S.13.0100.N van 10 november 2014:

“de [...] toegestane afwijkingen op de zondagsrust betrekking hebben op het aantal zondagen waarop de werkgever één of meerdere werknemers mag tewerkstellen en niet het aantal zondagen bepalen dat een individuele werknemer mag worden tewerkgesteld. Het middel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.”

Zondagsrust werd, net zoals de hele arbeidsduurwetgeving, afgedwongen door de arbeidersbeweging. Het belang van zondagsrust – die het mogelijk maakt dat in een samenleving de overgrote meerderheid van de burgers hun wettelijk voorziene vrije tijd op hetzelfde ogenblik doorbrengen – is niet te onderschatten. Het draagt bij aan de sociale cohesie. Het collectieve karakter van de zondagsrust zorgt net voor een verplicht rustpunt in de week, dat werknemers de mogelijkheid biedt dingen te doen die op andere dagen niet mogelijk zijn, zoals familiebezoeken, met vrienden afspreken, naar een sportwedstrijd kijken, enzovoort. Zondagsrust geeft werknemers vrijheid en laat hen toe om even af te stappen van het gevoel dat men continu opgejaagd wordt.

Het promoten en faciliteren van zondagsarbeid druist bovendien volledig in tegen het streven naar een betere combinatie werk, gezin en privéleven. Het is cynisch om vast te stellen dat zondagse winkeldagen lyrisch omschreven worden als 'Sunday Family Funday'. Men gaat hiermee volledig voorbij aan het feit dat werknemers die op zondag werken, geen enkele mogelijkheid hebben om er zelf een 'family funday' van te maken. Werknemers die op zondag moeten werken, zien de mogelijkheid om tijd met hun kinderen door te brengen, al minstens gehalveerd.

Het wetsvoorstel in kwestie komt er bovendien niet op vraag van de betrokken sectorale sociale partners. In geen enkel paritair comité werd vanuit werkgevers- of vakbondszijde ooit gevraagd om een dergelijke wijziging van de arbeidswet. De sectorale sociale partners van het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen hebben op vraag van de NAR eenparig laten weten dat wat hun activiteiten betreft, het huidige wettelijke en regelgevende kader voldoet. Zij eisen geen wetswijziging. Drie andere betrokken paritaire comités (bedienden van de kleinhandel in voedingswaren, grote kleinhandelszaken en warenhuizen) hebben geweigerd zich uit te spreken. Van enige vraag vanuit de betrokken sectoren om het wettelijke en regelgevende kader aan te passen, kan dan ook geen sprake zijn.

In het licht van al het voorgaande, gaan we als ABVV, samen met de andere vakbonden, in de NAR niet akkoord met de door het wetsvoorstel beoogde wijziging van de arbeidswet. Het verdeeld advies hierover wordt deze maand uitgebracht.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Vrijstelling van beschikbaarheid voor wie recht op SWT vastklikte voor 1 januari 2015

Sinds 1 januari 2015 moeten werknemers in het stelsel van werkloosheid met bedrijfs-toeslag (SWT, het vroegere brugpensioen) aangepast beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. De regionale dienst voor arbeidsbemiddeling kan hen een individueel actieplan voorstellen om hen opnieuw aan het werk te helpen. Wie hier niet aan meewerkt, riskeert geschorst te worden of zelfs zijn recht op uitkering te verliezen.

Deze regeling geldt niet voor wie al tot SWT was toetreden voor 1 januari 2015, of op dat moment al SWT had aangevraagd of in opzeg was geplaatst met het oog op SWT. Er was geen uitzondering voorzien voor wie zijn recht op SWT had vastgeklikt (o.b.v. cao 107) voor die datum en nog niet ontslagen was. Nochtans gaat het om mensen die bleven werken in plaats van in te stappen in SWT.

De Groep van Tien vroeg een oplossing voor dit probleem in het akkoord van oktober 2015. Werknemers klikten hun rechten immers vast in de veronderstelling dat ze nog in SWT zouden kunnen gaan zonder beschik-

baar te moeten zijn voor de arbeidsmarkt. De wijzigingen in de reglementering m.b.t. beschikbaarheid vormen tegenover hen een contractbreuk.

In het Staatsblad van 23 maart werd een KB gepubliceerd dat dit probleem oplost. Werknemers die hun rechten op SWT vastklikten vóór 1 januari 2015 worden vrijgesteld van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt wanneer ze in SWT instappen. Het KB treedt in werking met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2015.

Het is een goede zaak dat deze contractbreuk uit de wereld is geholpen.

astrid.thienpont@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Regionalisering Betaald Educatief Verlof (BEV)

Het BEV valt voortaan onder de bevoegdheid van de gewesten, die een samenwerkingsakkoord moeten sluiten met de gemeenschappen voor de organisatie en erkenning van de vormingen/opleidingen. Dit akkoord moet de vormingen en opleidingen bepalen die het recht openen zonder voorafgaande erkenning (zoals de vakbondsvormingen vandaag) en de modaliteiten voor de interregionale mobiliteit bepalen. In afwachting van een dergelijk akkoord hebben de gewesten een protocol gesloten waarin de punten van interregionale mobiliteit geregeld worden. Tot nader order is het enige dat telt om te bepalen welk gewest bevoegd is, de vestigingseenheid van de werknemer (bij gebrek daaraan: de maatschappelijke zetel van het bedrijf). De mogelijke gevolgen voor Brussel, waar heel veel maatschappelijke zetels zijn gevestigd, moeten nog worden geëvalueerd.

Op vraag van het ABVV heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onlangs bij de socio-economische Raad een erkenningscommissie van de vormingen opgericht. De commissie heeft afgesproken de rechtspraak van de

vroegere federale commissie toe te passen en sowieso een gunstig advies te geven over de vormingen die in een ander gewest worden georganiseerd en die door dit gewest al erkend werden.

Anderzijds is de gewestelijke regering van plan eenzelfde forfaitair bedrag (21,30 euro) van terugbetaling aan de werkgever te bepalen en dit voor alle soorten vormingen ('algemene' vormingen of beroepsopleidingen). De vakbonden steunen het initiatief, dat de algemene vormingen bevordert en het individuele recht van de werknemer op menselijke, sociale en culturele ontplooiing, zoals voorgescreven door IAO-conventie 140, versterkt.

samantha.smith@abvv.be

Vorming juridische geschillen m.b.t. arbeidsongevallen

De volgende vorming voor de diensten sociaal recht en de juridische diensten van de centrales vindt plaats op donderdag 26 mei 2016 van 13u30 tot 16u30 in het gebouw van het ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel (zaal A- 6de verdieping). Thema: juridische geschillen m.b.t. arbeidsongevallen.

De vorming wordt gegeven door Steve Gilson, advocaat aan de balie van Namen.

Meer informatie en inschrijven: Claudia Streulens (claudia.streulens@abvv.be).

Doelgroepen – Fase 1

In het kader van de gedeelde prioriteiten van de Strategie 2025 zijn de Brusselse regering en de sociale gesprekspartners het eens geworden over een eerste aanpassing van het Doelgroepenbeleid in Brussel (fase 1), waarbij de regeling beperkt werd tot de werknemers van 55 tot en met 64 jaar en het toegelaten loonplafond vermindert werd tot 12.000 euro per kwartaal. Op middellange termijn (fase 2) wil de regering via een kaderordonnantie, de regeling grondig hervormen om de Brusselse tewerkstelling te bevorderen. Het overleg in dat kader is aan de gang.

Vlaams ABVV organiseert comité over werkbare loopbanen

Er is geen alternatief voor werkbaar werk. Als men blijft eisen dat mensen steeds meer, steeds langer en steeds flexibeler gaan werken, dan zal de onrustwekkende evolutie in de langdurige en werkgerelateerde ziekte alleen nog toenemen. Dan gaan we naar een systeem waarin we leven om te werken en dit tot we opgebrand zijn en uitvallen.

Dat is niet alleen een maatschappelijk probleem. Een economie die draait op opgebrande mensen heeft geen toekomst en legt een hypotheek op de sociale uitgaven. Alle mooie woorden en conferenties ten spijt zien we vanuit de regering(en) echter weinig maatregelen om het werk werkbaarder te maken. Integendeel, we zien een contraproductieve politiek die vooral maatregelen rond werkbaarheid afbouwt.

Het Vlaams ABVV wil dat er eindelijk een beleid komt dat van werkbare loopbanen een absolute topprioriteit maakt.

De focus op het verlagen van de werkdruk is daarbij essentieel. Te hoge werkdruk ligt immers mee aan de basis van de recordcijfers inzake burn-out en langdurige ziekte. Ook in het debat over langer werken vormt dat de sleutel: onderzoek wijst uit dat van de veertigplussers die in een job met hoge werkdruk zitten, slechts 1 op 3 zichzelf dit ziet volhouden tot aan het pensioen.

Het comité van het Vlaams ABVV vindt plaats op donderdag 26 mei 2016 in Brussel.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Vlaamse regering zal innovatiedoelstelling niet halen

Vlaams minister van Economie en Innovatie Philippe Muyters (N-VA) praat graag over zijn groeipad of opstap voor innovatiemiddelen. Uit een recent SERV-advies blijkt echter dat er vorig jaar bespaard werd op innovatie en dat de minister de Pact2020-doelstelling inzake onderzoek en ontwikkeling (O&O) niet zal halen.

De Europa-2020-strategie omvat het doel om tegen 2020 ten minste drie procent van het bbp aan O&O te spenderen. Deze doelstelling houdt in dat Europese overheden ernaar streven om één procent van de O&O-financiering voor hun rekening te nemen en het bedrijfsleven de overige twee procent. De Vlaamse regering en de sociale partners hebben zich in 2009 eveneens geëngageerd om de drie procent O&O-norm te halen tegen 2020. Ook de huidige Vlaamse regering heeft deze norm in haar regeerakkoord opgenomen. Er werd daartoe een groeipad beloofd dat zou oplopen tot 500 miljoen euro tegen het einde van de legislatuur.

Rekenfout

In de praktijk blijkt echter dat zelfs de middelen voor onderzoek en ontwikkeling, die garant zouden moeten staan voor de toekomstige welvaart en competitiviteit in Vlaanderen, niet aan de besparingsdrang van de Vlaamse regering Bourgeois ontsnappen. Terwijl minister Muyters overal verkondigde dat er in 2015 al een opstap voor innovatie zou komen van 20 miljoen euro, werden in realiteit de onderzoekskredieten met 100 miljoen euro verminderd.

Vreemd genoeg bleef de Vlaamse administratie toch beweren dat de Vlaamse O&O-inspanning toenam en dat de 3%-norm in 2020 zou worden bereikt, alvast voor wat betreft de inspanning van de overheid. Een recent SERV-advies heeft deze beweringen nu tegen het licht gehouden en zoals verwacht bleven die niet overeind. De beweringen van de administratie waren gebaseerd op een 'rekenfout' (iets wat wel vaker gebeurt als minister Muyters in de buurt is...). Om dergelijke rekenfouten in de toekomst te vermijden zal de SERV nu zelf jaarlijks de begrotingsmiddelen die bestemd worden voor innovatie en O&O opvolgen.

Uit het advies van de SERV blijkt eveneens duidelijk dat indien de Vlaamse regering haar doelstelling wil behalen, ze jaarlijks minstens 100 miljoen euro bovenop het reeds voorzie-

ne groeipad voor O&O moet voorzien. Deze schatting is dan nog zeer vriendelijk voor minister Muyters, omdat ze er van uit gaat dat de 500 miljoen euro van het beloofde groeipad effectief gebruikt zal worden voor onderzoek en ontwikkeling.

Tot nu toe blijkt dit alvast geen certitude te zijn. Van de zogenaamde 'extra' 20 miljoen euro werd namelijk slechts de helft effectief aangewend voor onderzoek en ging de andere helft naar bedrijfssteun. In de begroting 2016 is nog maar een derde van de opstap voorzien voor onderzoek en gaat al de rest naar bedrijfssteunmaatregelen (zoals de kmo-portefeuille) die niets met onderzoek te maken hebben.

Besparingsregering

Deze Vlaamse regering presenteert zich graag als een investeringsregering die heeft moeten snoeien om te bloeien. In dit dossier blijkt echter opnieuw dat deze regering een besparingsregering pur sang is, die de vrijgekomen middelen liever via de kmo-portefeuille versnipperd over duizenden bedrijven dan ze gericht aan te wenden voor de versterking van de kennisbasis van onze economie.

Het Vlaams ABVV is van mening dat deze Vlaamse regering haar beloftes uit het regeerakkoord inzake de O&O-inspanning moet nakomen en daarbij ook de koppeling van de beloofde groeipaden voor Onderzoek en voor Welzijn moet blijven respecteren.

mehdi.koocheki@vlaamsabvv.be

Over de grens tussen thuisverzorging en thuisdienstverlening

In het kader van de toekomstige invoering van een zorgverzekering in Wallonië heeft het Bureau van de Waalse Intergewestelijke beslist een werkgroep op te richten over de beroepen en kwalificaties verbonden aan de thuisdienstverlening. Die werkgroep heeft een standpunt ingenomen over de grens tussen de beroepen in de thuisverzorging en thuisdienstverlening.

De beroepen in de thuisdienstverlening en thuisverzorging worden momenteel duidelijk gereguleerd en er wordt een onderscheid gemaakt tussen de twee. Maar om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften van de begunstigde zou die splitsing in vraag kunnen worden gesteld. Dit onderscheid tussen de beroepen in de thuisverzorging en de thuisdienstverlening moet behouden worden.

In het Waals Gewest worden de statuten van gezinshulp en thuisoppasser bepaald in het Waals Wetboek van sociale actie en gezondheid (bijlagen 37 en 38), terwijl de zorgberoepen onder de federale regelgeving vallen.

De initiële vormingen/opleidingen moeten strikt beantwoorden aan de vastgelegde reglementaire kaders en de voorgezette opleiding mag die in geen geval vervangen door de huidige grenzen tussen die beroepen te verleggen. Daartoe hebben de sociale fondsen van de privé non-profitsector projecten ontwikkeld om werknemers toe te laten verpleger te worden door de drie jaar initiële opleiding tijdens hun werkuren te volgen (met behoud van loon). De voortgezette opleiding van haar kant moet een antwoord bieden op de verschillende behoeften van de werknemers bij de uitoefening van hun beroep, behoeften die onder andere voortvloeien uit de complexere situaties waarmee ze geconfronteerd worden.

Anderzijds wil minister Prévot nadenken over een toe te wijzen statuut aan de poetshulp aan sociaal tarief in de sector van de thuisdienstverlening. De werkgroep gaat ervan uit dat die werkzaamheden niet mogen leiden tot het dekwalficeren van de gezinshulp door aan dit beroep bepaalde relationele, educatieve en sociale taken te onttrekken ten gunste van de poetshulp.

In de praktijk kunnen bepaalde situaties ertoe leiden dat de gezinshulp en de thuisoppasser handelingen uitvoeren die niet onder hun bevoegdheid vallen. Het gaat bijvoorbeeld om zorgen zoals hulp bij slikbewegin-

gen, helpen bij wassen of bij het innemen van geneesmiddelen. Om die verglijding te vermijden, raadt de werkgroep het volgende aan: een versterking van de coördinatie van de zorg- en hulpverleners via de centra voor coördinatie van thuisverzorging en thuisdienstverlening – waarin de maatschappelijk werkers een sleutelrol spelen. Een duidelijker onderscheid tussen comfortzorg (valt onder de sector van thuisdienstverlening) en toiletverzorging.

Tenslotte wordt het beroep van thuisverpleegster uitgeoefend als loontrekkende of zelfstandige (al dan niet geconventioneerd met een ziekenfonds). De werkgroep onderstreept de commercialisering van de sector, met alle gevolgen vandien op het vlak van de te hoge facturering en dekking van de zorg waarbij soms slechts de duurste handelingen worden gesteld. Een stand van zaken van deze problematiek moet worden opgemaakt.

Standpunt van het Waals ABVV

Het Waals ABVV eist:

- Het behoud van het huidige onderscheid tussen de beroepen in de thuisverzorging en thuisdienstverlening in het kader van de huidige regelgeving. De werkgroep is ook gekant tegen het dekwalficeren van het beroep van gezinshulp (niet te verwarren met het beroep van poetshulp).
- De versterking van de coördinatie van de hulp- en zorgverleners in de thuisverzorging en thuisdienstverlening via de centra voor coördinatie van thuisverzorging en thuisdienstverlening. De werkgroep vraagt ook een duidelijker onderscheid tussen 'comfortzorg' en 'toiletverzorging'.
- Een grotere controle op de thuisverpleging (met opmaak van een stand van zaken) die meer en meer gecommmercialiseerd wordt en een versterking van de rol van de centra voor coördinatie terzake.

¹ In een volgend nummer van ECHO ABVV komen wij terug op het standpunt van het Waals ABVV rond de evolutie van de beroepen in de hulpsector en thuiszorg in het licht van de technologische vooruitgang.

raphael.emmanuelidis@fgtb-wallonne.be

16 april - 4 juni: 8ste Festival de Résistance

In 2016 het verzet organiseren, vandaag en morgen!

Sinds 2009 organiseren de CEPAG uit Verviers en het ABVV-Verviers & Duitstalige Gemeenschap samen met andere culturele en sociale actoren een 'Festival van het Verzet'. Dit festival brengt hulde aan al degenen die gestreden hebben en strijden tegen ongelijkheid en onrechtvaardigheid, die ijveren voor collectieve vrijheid en een betere wereld.

Dit 8ste festival heeft als doel na te denken over de middelen om de denkwijzen die leiden tot die onleefbare wereld om te buigen.

Info en programma op
www.cepag.be
www.facebook.com/cepagverviets

Op CEPAG TV "Le bon, la brute et le truand"

In de derde aflevering van de serie "Europe, biographie non autorisée" gaat het over de Europese steun en leningen aan landen in moeilijkheden, maar vooral over de sociale, economische en politieke gevolgen ervan.

Naar het boek van Bruno Poncelet, verschenen bij de Editions Aden in samenwerking met CEPAG en BARRICADE.

Te zien op CEPAG TV, de zender van CEPAG op YouTube.

Realisatie: CEPAG - FAR

Het Waals ABVV en CEPAG op Facebook!

Aarzel niet en raadpleeg regelmatig onze pagina's, aarzel vooral niet om onze activiteiten kenbaar te maken.

Volg het Waals ABVV ook op Twitter!

Internationale solidariteit

Na de aanslagen van 22 maart ontvingen wij boodschappen van deelneming en solidariteit vanuit de hele wereld. Hieronder ons antwoord daarop.

Beste vrienden, beste kameraden,

Hierbij wensen wij onze oprechte dank uit te drukken. Uw blijken van solidariteit en steun hebben ons erg geraakt. In de zo moeilijke en pijnlijke omstandigheden van de laatste dagen bracht elk van uw boodschappen toch een straaltje hoop.

Er zijn geen woorden voor deze barbaarse aanvallen tegen vrouwen, mannen, jongeren en ouderen, ongeacht hun overtuiging, ongeacht hun afkomst, die dinsdagochtend 22 maart op weg waren naar hun werk, naar school, of naar een vakantiebestemming.

Deze aanslagen, net zoals deze die de jongste weken gepleegd werden in Frankrijk, Turkije, Mali, Tunesië, Senegal, Ivoorkust, Burkina Faso of in Libanon, getuigen van een weerszinwekkende lafheid. Zoals telkens weer reageerden de burgers met grote waardigheid. Van overal kwamen er solidariteitsbetuigingen. De werknemers, vrouwen en mannen van de hulpdiensten, de ziekenhuizen, de ordediensten hebben uitzonderlijk werk geleverd bij het helpen en steunen van de slachtoffers, hoewel ze met nooit geziene omstandigheden werden geconfronteerd.

Weet dat het ABVV zijn vooruitstrevende, democratische en humanistische waarden zal blijven uitdragen. Om op te komen voor een rechtvaardige, solidaire, vreedzame samenleving. Om neen te zeggen tegen haat jegens en afwijzing van de ander. Om obscurantisme, fanatisme en al wie verdeeldheid wil zaaien te bestrijden.

Mogen wij u nogmaals oprecht bedanken voor uw blijken van solidariteit.

Samen sterk! Ensemble on est plus forts! Together we are stronger! Juntos somos más fuertes!

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Initiatieven van de Commissie op sociaal vlak: zand in de ogen?

Sinds zijn aanstelling zegt Jean Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, dat hij de Europese Unie een sociale 'triple A' wil geven. De balans blijft echter zwak: deregulering van de sociale rechten, bezuinigingsbeleid met toename van de ongelijkheid, sociale dumping, enz.

Op 8 maart stelde onze landgenote Marianne Thyssen, Europees commissaris belast met Werkgelegenheid en Sociale Zaken, twee initiatieven voor die het sociaal Europa zouden moeten versterken: de herziening van de detachingsrichtlijn en een Europese sokkel voor de sociale rechten. Maar wat is daar nu van aan? Een eerste analyse doet ons besluiten dat ondanks de lofwaardige bedoelingen, deze initiatieven het dagelijks leven van de werknemers en de uitkeringsgerechtigden in Europa niet in positieve zin zullen veranderen.

Herziening detachingsrichtlijn

De meeste Europese vakbonden eisen al jarenlang een nieuwe richtlijn m.b.t. de detachering van werknemers om de sociale dumping tegen te gaan. Deze richtlijn wakkerd eigenlijk de concurrentie aan tussen Europese werknemers op basis van de lonen maar ook de arbeidsvoorwaarden. Met rampzalige gevolgen: erbarmelijke arbeidsvoorwaarden voor de gedetacheerde werknemers, massaal banenverlies in bepaalde sectoren in België, enz. Het ABVV keek dan ook vol verwachting uit naar de herziening van die richtlijn.

Het voorstel tot herziening maakt ons echter allesbehalve gelukkig: het is bijlange niet ambitieus genoeg en zal geen enkel effect op de sociale dumping hebben. De sociale partners werden niet geraadpleegd en het resultaat is bedroevend omdat het geen antwoord biedt op de problemen van de werknemers. Zo zal de gelijkheid van loon niet volledig gewaarborgd kunnen worden omdat het concept bezoldiging niet zal gelden voor alle op de werkplek toepasselijke cao's. En de beperking van de detachingsduur (24 maanden) bestaat eigenlijk vandaag al. Bovendien is er geen enkele waarborg dat de lidstaten verder kunnen gaan dan wat de Commissie voorstelt voor de bescherming en de verloning van de gedetacheerde werknemers. Van onze eis i.v.m. de betaling van de sociale bijdragen in het onthaalland (met terugstorting aan het oorsprongland) is geen enkel spoor

terug te vinden. Kortom, deze herziening zal weinig effect ten goede hebben voor de gedetacheerden en zal de sociale dumping niet tegenhouden.

Europese sokkel voor sociale rechten

Nog steeds op 8 maart lanceerde de Europese Commissie een raadpleging over de invoering van een Europese sokkel voor de sociale rechten. Het initiatief op zich kan met enige tevredenheid onthaald worden, het gaat hier om een belangrijke kans voor de Europese vakbeweging. Maar een aantal voorstellen wekken al enig scepticisme op: flexicurity, indeling van de digitale werknemers bij de zelfstandigen, verschillende behandeling van de kmo's op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk en dies meer.

Er worden ook interessante voorstellen geformuleerd, maar van enige wettelijke piste is geen sprake. De weg van de 'soft law' zal niets veranderen. Wat wij willen, zijn echte rechten en een daadwerkelijke bescherming. In april zal het Europees Vakverbond nadenken over een strategie voor en een overlegd antwoord op deze sociale pijler. Het ABVV van zijn kant werkt aan gedetailleerde voorstellen en zal zijn eisen aan het EVV voorleggen.

sophie.grenade@abvv.be